

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ЦЕНТР БУКОВИНОЗНАВСТВА

**XV БУКОВИНСЬКА МІЖНАРОДНА
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 150-РІЧЧЮ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Чернівці, 17–18 жовтня 2025 р.

УДК: 94(477.85)(082)

Друкується за ухвалою Вченої ради
факультету історії, політології та міжнародних відносин
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 8/25 від 30.09.2025 р.)

XV Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 150-річчю Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Тези доповідей, Чернівці, 17–18 жовтня 2025 р. / наук. ред. проф. Олександр Добржанський. Чернівці: Технодрук, 2025. 388 с.

У збірнику тез учасників конференції на основі сучасних методологічних підходів розглядаються актуальні питання історичного минулого Буковини та Північної Бессарабії, історії України, історіографії, джерелознавства, історичної і політичної регіоналістики та етнології. Етнополітичні виклики прикордоння: традиції співжиття і сучасні трансформації. Проблеми російсько-українських конфліктів у історичному континуумі. Цифрова гуманітаристика та публічна історія як інструменти осмислення минулого.

УДК: 94(477.85)(082)

Редакційна колегія:

Голова: проф. Олександр Добржанський.

Члени: доц. Микола Гуйванюк;
доц. Ганна Скорейко;
доц. Назарій Христан;
асист. Тарас Ковалець.

Рецензенти:

Іван Зуляк, доктор історичних наук, професор;
Оксана Калішук, доктор історичних наук, професор;
Ігор Райківський, доктор історичних наук, професор.

<i>Ганущак Іванна (Івано-Франківськ)</i> Використання інфографіки у 10 класі при вивченні теми «Українські землі у складі Чехословаччини. Карпатська Україна».....	354
<i>Гончарова Тетяна, Маренець Лілія (Кропивницький)</i> Віртуальна реконструкція історії Центральноукраїнського національного технічного університету: досвід цифрової репрезентації академічної спадщини.....	356
<i>Гуменюк Оксана (Рівне)</i> Гейміфікація як засіб вивчення історії повсякдення.....	358
<i>Кмін Анастасія (Львів)</i> Застосування штучного інтелекту у викладанні воєнної історії.....	360
<i>Корновенко Лариса, Корновенко Сергій (Черкаси)</i> Політика пам'яті у сучасній Німеччині: інструменти моніторингу.....	362
<i>Пелешок Ольга (Тернопіль)</i> Районна преса як майданчик регіональних практик пам'яті.....	365
<i>Притулюк Василь (Луцьк)</i> Історична пам'ять та ідентичність українсько-польського порубіжжя.....	366
<i>Рибак Богдан (Івано-Франківськ)</i> Реконструкція історичного портрету члена ОУН Теофіла Ганушевського (1908 — 1941).....	368
<i>Жолобчук Владислав (Івано-Франківськ)</i> Вивчення постаті Володимира Кубійовича як інструмент формування громадянської компетентності учнів закладів загальної середньої освіти.....	370
<i>Сердуніч Любов (с. Стара Синява Хмельницької обл.)</i> Збірка «столиця твого родоводу» і співпраця з головним її рецензентом П. П. Брицьким.....	373
<i>Федорак Василь (Чернівці)</i> Науковий доробок професора Сергія Плохія і деякі питання модернізації змісту шкільної історичної освіти в Україні.....	376
<i>Філіпович Мирослава (Луцьк)</i> Об'єкти аграрної історії як елемент публічної історії.....	378
<i>Христан Назарій, Яценюк Фадей (Чернівці)</i> «Визволена клію»: українська історична наука між деконструкцією минулого та пошуками нових наративів.....	381
<i>Кобзар Сергій (Луцьк)</i> Інформаційна війна проти України в російському художньому кіно.....	383
<i>Хомутецький Даниїл (Харків)</i> Документальний фільм «Августдорф»: переваги та недоліки проєкту.....	385

РАЙОННА ПРЕСА ЯК МАЙДАНЧИК РЕГІОНАЛЬНИХ ПРАКТИК ПАМ'ЯТІ

У сучасних умовах розвитку публічної історії та медіакультури районна преса виступає значущим майданчиком для реалізації регіональних практик пам'яті. Вона поєднує функції збереження, трансляції та осмислення локальної історії, формуючи колективну пам'ять та культурно-історичну свідомість громади. Районні газети, на відміну від обласних і національних видань, здатні більш детально і комплексно відображати життя конкретної адміністративно-територіальної одиниці, висвітлюючи локальні події, історичні факти, життєписи видатних особистостей, культурні традиції та природні об'єкти регіону. Висвітлення таких тем у пресі створює своєрідну «медіапам'ять», де минуле репрезентується не тільки як послідовність подій, а як живий контекст, осмислений медійниками для сприйняття сучасною аудиторією.

Районна преса реалізує краєзнавчий дискурс, що виступає специфічною функціонально-комунікативною категорією, за допомогою якої відбувається конструювання локальної історії та пам'яті. Краєзнавчий дискурс поєднує інформацію про географію, історію, економіку, культуру, мистецтво та етнографію регіону, транслюючи її через газетні тексти, інтерв'ю, фотоматеріали та інші жанрові форми. Таким чином, районні видання не лише фіксують історичні події та культурні явища, а й надають їм значення для сучасного читача, сприяючи формуванню регіональної ідентичності та культурного самоусвідомлення.

Особливістю районної преси є її здатність поєднувати наративну суб'єктивність журналіста з фактичним відображенням історичної реальності, створюючи комплексні семіотичні системи. Краєзнавчі наративи, що формуються на сторінках місцевих газет, включають природні, іконічні, символічні та конвенціональні знаки, завдяки яким читач може сприймати події минулого, локальні традиції та культурні феномени як єдине ціле. Це дозволяє забезпечувати глибше осмислення минулого, його інтеграцію в сучасне життя та передавання спадщини наступним поколінням.

Районна преса також виконує функцію популяризації культурно-історичних знань і духовної спадщини регіону, виступаючи майданчиком для дискусій, відтворення локальної пам'яті та комунікації між різними поколіннями. Публікації про історичні події, видатних діячів, мистецькі явища та етно-

графічні традиції створюють багатовимірний наратив, що слугує засобом формування громадської свідомості та культурного ідентифікаційного коду регіону. Отже, журналіст виступає модератором історико-краєзнавчої та культурної пам'яті, зв'язуючи минуле, сучасне й майбутнє, а пресовий дискурс стає невіддільним елементом локальних практик пам'яті.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що районна преса України є ефективним інструментом реалізації регіональних практик пам'яті. Вона не лише забезпечує доступ до історико-краєзнавчої та культурної інформації, а й формує локальні наративи, які інтегрують природні, історичні, економічні, мистецькі та етнографічні аспекти регіонального життя, сприяючи консолідації громади та підтриманню культурної ідентичності. Районна преса виступає посередником між науковим краєзнавством, суспільною пам'яттю та практичною комунікацією, забезпечуючи сталий зв'язок між минулим, сучасним і майбутнім на локальному рівні.

Притулюк Василь (Луцьк)

ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ПОРУБІЖЖЯ

Упродовж тривалих історичних періодів українці та поляки проживали на порубіжних землях, які у різні історичні епохи входили до складу одних і тих самих держав: Першої та Другої Речі Посполитої, Австрійської та Російської імперій, обидва народи випробували на собі радянські соціалістичні експерименти та русифікацію, зазнаючи однакових культурних та політичних впливів. Поряд із цим, кожен із народів зберігав свою ідентичність через національні звичаї та традиції, релігію та мову. За століття спільного проживання та культурного розвитку змінювалися кордони та політичні режими, відбувалося формування суспільно-історичних стереотипів та історичної пам'яті, які увиразнювали національну ідентичність. Іще одним із наслідків спільного проживання на порубіжжі українців та поляків стало формування багатой та різноманітної культурної спадщини, складаючи їхнє спільне культурне надбання, що засвідчує культурну близькість двох сусідніх народів.

Порубіжжя — це землі, на яких у різні історичні періоди спільно проживали сусідні народи (у даному випадку українці та поляки), ці території у різні часи входили до складу різних